

RESUMEN

La tesis analiza diversas construcciones del Arte contemporáneo en los proyectos y exposiciones llevados a cabo desde principios del siglo XXI en el ámbito rural en España. A partir de estos parámetros culturales generales y de parámetros específicos la indeterminación de los proyectos artísticos en el medio rural requiere, en la actualidad, una revisión de las diversas muestras para el análisis de las actividades realizadas por los artistas, los colectivos y las instituciones en este mismo ámbito. El estudio se divide en tres capítulos:

El primer capítulo ha detectado la proliferación de recuperar planteamientos pedagógicos autónomos y marcos de educación popular, repensando los modos de relación y generación de Arte en los nodos de creación en el medio rural. Más concretamente bajo los nuevos modelos de una política cultural crítica, dando cabida a lo afectivo, la aportación de otras políticas participativas del apoyo mutuo y la mediación en términos del procomún, la representación de las funciones culturales, ecológicas, estéticas, didácticas, productivas y los usos del software libre en los diversos proyectos artísticos. Estos laboratorios de creación se representan en las manifestaciones más maduras de proyectos y obras que integran el Arte en el medio rural en el sistema institucional e intentan el desarrollo de una normativa regularizada.

El segundo capítulo examina de qué maneras actúan el conocimiento transdisciplinar y el Arte en los diversos emplazamientos de los centros llamados Fab labs, sedes de creación cuyo uso aboga las tecnologías de código abierto. Tras constatar esto se presenta el análisis de los casos prácticos en torno al Arte existentes en el medio rural en España, que han llevado a la formulación de unos criterios básicos a seguir para el compendio y creación de un directorio en el último capítulo.

El tercer capítulo presenta mi propuesta personal como artista en búsqueda de nuevos modelos de producción, que como parte de un colectivo me ha permitido desarrollar un proyecto artístico transdisciplinar en el medio rural, llamado "Paraisurural". Este se implementa con los conocimientos adquiridos a lo largo de esta investigación en la creación de una plataforma online llamada Labrural o Laboratorio Rural, que acoge las representaciones artísticas en el medio Rural realizadas por los colectivos, las instituciones y las entidades creadas en España en la primera década del siglo XXI. Lugar en el que se etiquetan y catalogan en parámetros hasta ahora no considerados –como las lecturas de la etnografía, la valoración de la etnología y las aportaciones de las tecnologías de código abierto- para servir de una más rigurosa tipificación y propiciar una coherencia en la materialización de las obras artísticas.

Palabras clave:

Arte, colectivos, instituciones, medio rural, nuevo paradigma, procomún, software libre.

RESUM

La tesi analitza diverses construccions de l'art contemporani en els projectes i exposicions duts a terme des de principis del segle XXI en l'àmbit rural a Espanya. A partir d'estos paràmetres culturals generals i de paràmetres específics la indeterminació dels projectes artístics en el medi rural requerix, en l'actualitat, una revisió de les diverses mostres per l'anàlisi de les activitats realitzades pels artistes, els col·lectius i les institucions en este mateix àmbit. L'estudi es dividix en tres capítols:

El primer capítol ha detectat la proliferació de recuperar plantejaments pedagògics autònoms i marcs d'educació popular, repensant els modes de relació i generació d'Art en els nodes de creació en el medi rural. Més concretament davall els nous models d'una política cultural crítica, donant cabuda a l'afectiu, l'aportació d'altres polítiques participatives del suport mutu i la mediació en termes de l'utilitat pública, la representació de les funcions culturals, ecològiques, estètiques, didàctiques, productives i els usos del programari lliure en els diversos projectes artístics. Estos laboratoris de creació es representen en les manifestacions més madures de projectes i obres que integren l'art en el medi rural en el sistema institucional i intenten el desenrotllament d'una normativa regularitzada.

El segon capítol examina de quines maneres actuen el coneixement transdisciplinar i l'Art en els diversos emplaçaments dels centres cridats Fab labs, seus de creació l'ús dels quals advoca les tecnologies de codi obert. Després de constatar açò es presenta l'anàlisi dels casos pràctics entorn de l'Art existents en el medi rural a Espanya, que han portat a la formulació d'uns criteris bàsics a seguir per al compendi i la creació d'un directori en l'últim capítol.

El tercer capítol presenta la meua proposta personal com a artista a la recerca de nous models de producció, que com a part d'un col·lectiu m'ha permés desenrotllar un projecte artístic transdisciplinar en el medi rural, cridat "Paraisurural". Este s'implementa amb els coneixements adquirits al llarg d'esta investigació en la creació d'una plataforma online crida Labrural o Laboratori Rural, que acull les representacions artístiques en el Medi Rural realitzades pels col·lectius, les institucions i les entitats creades a Espanya en la primera dècada del segle XXI. Lloc en què s'etiqueten i cataloguen en paràmetres fins ara no considerats –com les lectures de l'etnografia, la valoració de l'etnologia i les aportacions de les tecnologies de codi obert- per a servir d'una més rigorosa tipificació i propiciar una coherència en la materialització de les obres artístiques.

Paraules clau: Art, col·lectius, institucions, medi rural, nou paradigma, utilitat pública, programari lliure.

ABSTRACT

This thesis will analyze various constructions of contemporary art projects and exhibitions held since the beginning of the 21st century in rural areas in Spain. From these general cultural parameters and specific parameters, indeterminacy of artistic projects in rural areas requires, at present, a review of the various samples for the analysis of the activities of artists, collectives and institutions in the same area. This study is divided into three chapters:

The first chapter will examine the increase in the recuperation of autonomous pedagogical approaches and popular education frameworks, which has led to rethinking relationship modes and generating nodes of artistic creation in rural areas. More specifically, in line with the new cultural policy review models, allowing for affective, the contribution of other participatory political mutual support and mediation in terms of the commons, the representation of cultural, ecological, aesthetic, educational, productive and free software use in various artistic projects. These creation-based laboratories are represented in the more mature manifestations of projects and works that integrate rural art within an institutional framework and try to develop a standardized normative.

The second chapter examines how interdisciplinary knowledge and art function in the various locations called Fab labs, which advocate the use of open-source technologies. After verifying this, the analysis of case studies related to existing art in rural areas in Spain is presented. This has led to the formulation of a few basic steps to follow for the compendium and creation of a directory in the last chapter of the dissertation.

The third chapter will present my personal proposal as an artist in search of new production models. Being part of a collective has allowed me to develop an interdisciplinary art project in rural areas called "Paraisurural". This is implemented with the knowledge acquired during the research into the creation of an online platform called Lab Rural, hosting artistic presentations in rural areas made by groups, institutions and entities created in Spain during the first decade of this century. Places that are labeled and cataloged in hitherto neglected parameters -such as ethnographical readings, ethnology and assessment of the contributions of open-source technologies- provide a more rigorous characterization and promote coherence in the creation of artistic works.

Keywords:

Art, groups, institutions, rural, new paradigm, commons, free software.